

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 6. Qui prior & c. Diligenter accurrendum, vt Daud, quando Angeli mouebant pijrorum cacumina.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

5. 6. Qui prior &c. Diligenter accurrendum, ut David, quando Angeli nonebant pijrorum cacumina.

19 Tertia conditio: Duo erant necessaria ad salutem assequendam, motus caeli & terra: de caelo Angelus mittendus, qui aquas turbaret, de terra, tali homo se mouere debebat diligentia, ut omnium primus se piscinae immergeret, quod si moram vel minimam traheret, nequaquam curabatur. Hoc nobis innuit, ad veram poenitentiam duo requiri, primum ac principale, vel salutis originem, motus caeli, quod Deus cor vestrum moueat, & supernaturali ac diuina commotione, illud perturbet, commoueat, illuminet, incitet. Secundum, ut tu exemplo accurras, poenitentiae amplectaris opera, lacrimas, confessionem, ac satisfactionem. Veritas est Catholica, quod non quilibet peccata sanet poenitentia, sed illa tantum quae procedit ex supernaturali diuino instantu quem nostra subsequatur diligentia, ita eam indicat Hieremias; *Conuerte nos Domine ad te, & conuertemur.* Hinc viri iusti tanto anxiantur timore, de suorum remissione peccatorum, non ruit enim, nullam sine dolore ac contritione sperandam indulgentiam, nec quemcumque dolorem sufficere, & non nisi illum, qui ex particulari Spiritus S. motione procedit, qui dulci sua gratia corda conturbet, incitet, & inflammet; dubii autem haerent, an Deus illis haec velit dare, non ob suae misericordiae defectum, sed ob eorum demerita. Quare hanc David emisit vocem, quam tanti facit Apostolus i *Modo si vocem eius audieritis, nolite abduere corda vestra.* Dei si percipis vocem, animae tuae interiora penetra, pulsatum eius, ad cordis tui ianuam perueniens, quo illud moueat, excitet, conturbet subitanam tibi representans mortem, hiantes fauces inferni, periculum manifestum cui expensis, illico totis neruis au plectere poenitentiam.

20 Vase dixero, quod David acute tangat id, quod sibi raro quodam contigit stratagemate, ut sacra refert Scriptura. Illustres fuere Davidis victoriae, e uique conflictus celeberrimi. Ut vero in eis felici omine dextroque Deo non aheraret, primum omnium diuinum consulebat oraculum & priusquam hostium funderet sanguinem bellator, lacrimas coram Deo fundebat orator. Dubius quondam haesit, num bel-

li fortunam tentaret, ac fortissimam Philisthinorum manum sibi occurrentem adoriretur. Rem Dei committit iudicio: Domine, num bellum inferam: Respondet Deus: arma cape; At non ascendas contra eos, sed pyra post tergum eorum: & uenies ad eos ex aduerso pyrorum. Et cum audieris sonitum gradientis in cacumine pyrorum, tunc inibis praelium: quia tunc egredietur Dominus ante faciem tuam &c q.d. Circum-talem & talem motem, talem, ac talem petransi vallem, ubi pomarium pyris costitum. Aurea arripe, in eam enim custodes meos Angelos, qui commotione pyrorum signum edent; quo percepto, vapore subditis mei signo, accingere carnis velociter, ne tardaueris, hostem aggredere animosus a tergo exercitus. Quid hoc Domine mi? Tu qui tam facili manu nulloque negotio vales superare numerosissimos exercitus Chaldaeorum, Persarum, Medorum, Graecorum & Romanorum, omniumque quos mundus vidit copiosissimos; vnica ac simplici tua voluntate, modo Davidi monita praeglegis, & praescribis stratagemata; ut dum tuos percipit Angelos, sibi auxiliares, pyrorum motores, hostibus bellum inferat de victoria securus; Si mittis Angelos tuos manu auxiliarem, quid opus Davidom hostem adoriti. Quando plurius post haec annis ipsius Davidis merito Regi Ezechiae eisdem nepoti, detreueras opulari, quem copiosa militum cotona, Hierosolymis obsessum argebat blasphemus ille Rex Sennacherib, vnica a te nullo Angelo, nobilissima potitur victoria reuocasti; solus quippe Angelus manum mouit, vnicaque nocte interfecto de exercitu Sennacherib centum octoginta quinque militum millia, quos in cauciem redactos protulit, & circumcirca Hierusalem eorum disperse cadavera: quo rex equorum vulgus sibi fuga consulat, inter autem in regnum proprium confugerit, mortis tamen telum nequirit euitare, templo enim Deum suum Nemroth adorantem, sibi gladio patiens interemerunt, cui nec sacer ille locus praesidio fuit, ut Dei vindicis manus eluderet, quem tot blasphemis irritauerat. Modo vero in Davidis obfidium non vnum, sed plures mittit Angelos, eorumque exercitum copiosum; ad quid praecipit, ut ipse gladium arripjat, & summo studio inuadat inimicos, idque eo agat momento, quo Angeli cacumina tetigerint pyrorum? Sicut illi pyros commouent, an non possent perficere reliquam negotium? Possunt, yugue. Voluit autem Deus

Thre. c. 3. 26

1. Reg. 27. 8

1. Reg. 27. 8

1. Reg. 27. 8

Deus in his victorijs de corporalibus inimicis illis præludere, quas de spiritualibus, id est peccatis, oportet obinere.

O quantis peccatorum hostibus impugnat, qui te circumcingunt, & ad turpem cogunt facinoroso dejectionem? Quot libidinum incensura? quot carnis illecebræ? quot furta crudelitas? quot iniusta luera? quot sacrilega periuria? quot murmurationes & detractiones fame proximi iniuriose. Bellum illis indicendum. Ad hoc autem necesse est, primo, vt Deus comitibus Angelis accurrat, qui moueant, qui fluant a coarctent: suis inquam inspirationibus, correctionibus, Prædicatorum clamoribus, campanarum fonitu, quo tibi suggerat, quod a te lectum illum, quem heri optima florem in valedudine es admiratus, mors immatura intercepit, mox sepeliendum: quod puella tota ciuitate ex egegia forma spectabilis, saua mortis manu intercepta hinc discerit. Quando feceris Deum te vocantem, te commouentem, ad cordis tui januam pulsantem, te redarguentem, ac dicentem: Hominum flagitiosissime, caue ne tibi vitæ filium inexpectato rescinda ut, ne te mors inopina subruat: æternas cogita flammam, in tuum ardentem paratam, que interitum, quando Dei ministros, Prædicatorum, Confessarios audis admonentes: pacem cum inimicis inuito, peccatis ex cordis intimis, & seris propositis abstineto: anima tua saluti incumbito: *Hodie seruum eum audieris, nolite etc.*

I. Deo vocanti cito obsequendum.

21 D. Avg. Ser. 1. de verb. Domini Tom. 10.

Eloquenti facundia agit D. August. de operarijs in vinea: I cet enim fateamur in multis pluribus horis perstitisse otiosos, quo quot tamen diurnum denarium receperunt, tales ha omnes fuerunt, vt qua illos hora paterfamilias in vineam misit operarios, continuo accesserint. Nullos eorum dixit: Ibo postmodum. Numquid illi qui sunt ad vineam conducti, quando ad illos exibat paterfamilias, vt conduceret, quot inuenit hora tertia, & conduxit, verbi gratia, dixerunt illi. Expecta, non illuc inuis, nisi hora sexta? Aut quot vocauit hora sexta, dixerunt, non inuis nisi hora nona? Aut quot nona inuenit, dixerunt: non inuis nisi vndecima? Prærequiritur vocatio patrisfamilias, at tamen & illud requiritur, vt nulla interposita mora in vineam operarij discederent. Hoc quoque (monet) tibi tantum refert: ne vocante, trahente, ac monente te Deo ad penitentiam in crastinum, vel in alteram horam differas, cum nescias, an qui te hac hora vocauit, alia dem, horatardantem sit vocaturus:

Toto ingenio considerandum id quod nobis D. Matth. & D. Lucas memoria prædunt, de Mat. 8. 21. Iuvene illo, cui Christus, *Sequere me*, ille vero Luc. 9. 59. respondit: *Permitte me primum ire & sepelire patrem meum.* D. Basil. & D. Chrysostr. credunt, Lib. de eadem hora huius adulescentis patrem è viuis constituisse, & quod ideo à Christo licentiam Mon. petierit, patrem sepeliendi: q. d. Ne te lædat Domine, sequar te, verum tamen tantisper in Mat. 9. 17. rare, quo patrem meum sepulcræ traham, quem annuntiant recens defunctum. Respondet Christus: Quando quempiam ego voco, nulla est permittenda mora, nec momentum quidem curam dimitte sepulcræ, & quidquid hac in occasione sese tibi offert impediendi, faciant alij, tu vero sequere me, quia ad id ego te voco: *Dimitte mortuos sepelire mortuos suos, tu autem sequere me.*

Quis hoc credat calorum Domine, quod tu qui tantum filijs patres præcepisti honorandos, iuveni huic id deneges, quod tanti refert, vniuersum patris sepulcrum? Nolo, me vocante vllam dilationem interponi, nec vnus diei, imo nec horæ vel momenti remoram: si enim extemplo ei non fueris obsecutus, fieri potest, vt ipse transeat, & dum peractis negotijs reuertaris eum secururus, haudquaquam inuenias, vt sponte legimus contigisse, que trahens moram à spouso vocata postmodum egredia, eum se doluit non inuenisse: *At ille declinauerat atque transierat.* Si igitur dum te vocat, nullam admittat procrastinationem, nec ob id quod ius ipsum pietasque exigere videntur, prout est ius sepulchri, quam indigne feret, te ipso iudice, quod sequelam eius ob delicias tuas mundique differas vanitatem? quam ægrè, quod te lasciuo amore implicet, iniustis contractibus impendas, & crudeli vindictæ tradas Dei vocibus inobedientem? Caue, ne dum vocanti non respondes, forsitan in tuam illum postmodum non videas, non audias, non sentias damnationem: vt perfidus ille Esau, de quo D. Paul. *Non inuenit locum penitentia, quamquam cum lacrimis inquisisset eam.* Illud eras, eras, mundum perdidit vniuersum. Caue (monet D. August.) quod ille qui tibi promisit veniam, si mane egeris penitentiam, crastinum tibi non promiserit, sed nec vnquam ho am, sicut nec illam obtinuit, is de quo memorat D. Gregor. vt dicemus inferius. Sanum hoc approbo consilium Spiritus S. *Audi fili mi: in omnibus operibus tuis esto veloc.* Diligentia necessaria languido apud pilcentiam, vt sanetur, & ea tanta, vt qui eam non adhuc.

Hors. 28.

Cant. 76.

Hob. 4. 12.

Eccl. 31. 27.

adhibuerit, spe salutis frustratur. *Qui prior des-*
cenisset.

§. 7. Sanabatur vnus. *Angustum reme-*
dium, saluti corporis non prouidet sicut ani-
malibus.

22 **H**ic piscinæ effectus, *Sanabatur vnus.* Ignos-
cat Deus: quam angustum remedium: In-
firmi numero multi: *Multitudo magna,* &
hoc Deus erigit pharmacopolium, suæ pote-
statis symbolum: & posuit omnibus requisitis
vni soli parator valetudo. Si medicus huc in-
grederetur, qui se medicas herbas ex remotissi-
mis Indiæ regionibus secum detulisse iactaret,
& atomatopolium egeret in salutis ostenta-
tionem, & tandem adhibitis omnibus, sanato-
que vnico responderet: Iam exhausta est her-
barum mearum virtus: Sanè angusta esset hæc
herbarum efficacia: quæ ad vnus tantummodo
salutem reparandam constringeretur: Ad vnum
autem solum curandum, quid opus tot impensis
è tam distitis Indiæ regionibus trahere reme-
dium? O medicæ cælestis, qui piscinam hanc
erexisti, vt sanitatis pharmacopolium, vt omni-
bus constaret, te posse languentibus imperari
sanitatem, & omnes vis huius considere effica-
cia, eius consequendæ salutis longanimes ex-
pectare, qui vis vt descendat Angelus, aquas
excitentur, & tandem, non nisi sanatur vnus?
Magnum hic capio Mysterium, quod scilicet in
eo in quo Deus ad nostrum remedium, contra-
ctus nimis esse videtur, id nobis suppetit, quod
magis iudicat expedire.

Quis non miretur, quot quantisque morbis
miser homo affigatur. Omnia simul animata
non tot laborant miseris, quot solus homo.
Docent medici hominem trecentis ac pluribus
posse modis extingui: Quoties illam philo-
sophi definierunt: *Animal rationale, mortale:* &
licet hoc cognomine, *mortale,* voluerint homi-
nem discernere ab Angelo, illum etiam hac
differentia discernabant ab animalibus: quia
nullum est animal, quot tot modis sit mortale.
Cum verò ita sit, alia animalia paucis vexari
ægritudinibus, plura illa & efficacia habent re-
media, & eorum stupidiſsimam vocat quid sa-
luti suæ maximè conueniat: Nouit sibi canis
lingua sua mederi, & herbas congruas conqui-
rere, quo stomachum leuet: eodè modo fel-
lis. Hirundo sumit chelidonium pullorum suo-

rum oculis aperiendis. Aquila, vt oua confer-
uer & excludat, lapillum sibi ex litore Nili ad-
sciscit: & præcipua remedia nota expertis me-
dicis hauriuntur hi ex animalibus, vt variis ex-
emplis probat D. Ambrosius. Insuper & illis multi-
jugas addidit pe sectiones, quibus eorum cor-
pora ad longiore vitam roborantur, quas D.
Augustinus expendit: leuitatem, fortitudinem,
visum, auditum, olfactum, perspicacitatem &c.
Homo millenis opprimitur infirmitatibus, &
paucis ac inefficacibus gaudet remediis, & quas
Deus herbis infudit virtutes, teste Spiritu S. eas
minimè habet expertas, & tandem ex infirmis
languentibus, *Sanabatur vnus.* Quid hoc rei
Domine? tam liberalis animalibus, & tam par-
cus homini? Diuino hoc factum consilio. Crea-
uit Deus animalia hominibus in obsequium,
ad hoc autem, maxime illis necessaria est cor-
poris valetudo, vigor, robur. Non creauit illis
Deus corpora, animæ in subsidium, sed è contra
animam vt corpori seruet, proinde eorum
præcipuum consistit in corporis salute: quia illa
hominibus creauit officiosa & obsequium quod
homo sibi præstari ab animalibus opus habet,
non est quicquam quod ad animas eorum per-
tinet, sed ad corporum eorum proprietates,
vires, & induriam. Tu ipse considera, ad quid
tibi sit & quæ necessarius, bos, asinus, iumen-
tum.

Atamen hominem creauit Deus, vt sibi ser-
uaret, & hoc præcipue animæ viribus agen-
dum, & ad hoc plasmanit illi corpus, quod ho-
mini in Dei famulatu auxiliaretur, & animæ
suis in operationibus accesserit obsequiosissimum.
Quando verò corpus ad hoc dixerit maximè
esse dispositum: Quando robustum est, sanum,
crassum: Absit, quia potius tunc præualeret
orationem impedit, officiat contemperationi,
exiguat deuotionem: obelum enim, ac opti-
pare facinatum aptius est somno, actibus inho-
nestis, quam orationi. De corpore pigri, vi-
goroso, ruci ascendunt fortiores illa passionis,
& nocua desideria, *Quæ militanti aduersus ani-*
am, & ipsi nos docet experientia: quod *Caro*
concupiscit aduersus spiritum. Tunc potest homo
conqueri cum D. Paulo: *Videò aliam legem in*
membris meis, repugnantem legi mentis meæ. Dum
corpus est debile, deciduum, contritum, elum-
be, torris & optime disposita, viget anima; vt
preenis quas patitur delictibus quibus cruciatur,
morbis quibus affligitur, ad Deum sursum fe-
ratur, ad illum confugiat, se humilem illi sub-
iiciat. Hoc D. Paulus in se ipso experiebat:
Cum

Lib. 3.
Exam. 23
Lib. 8 de
Circ. 1.

23

1. Pet. 2.
Gal. 5. 17.
Rom. 7. 23